

POSTANOWIENIE

17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ireneusz Kunicki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17 czerwca 2025 r. w Warszawie
zażalenia D. L.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Siedlcach

z 5 grudnia 2024 r., V Ca 956/23,

w sprawie z powództwa D. L.

przeciwko D. L.1

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

oddala zażalenie.

(E.C.)

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach, oddalającego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności – wyroku zasądzającego alimenty. W skardze kasacyjnej nie została wskazana wartość przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Okręgowy nie wezwał do usunięcia braku formalnego skargi kasacyjnej, lecz sam ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 28 185 złotych i mocą zaskarżonego postanowienia odrzucił skargę kasacyjną, jako niedopuszczalną ze

względu na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia. Sąd przyjął tę wartość na podstawie pisma pełnomocnika powoda z 21 grudnia 2023 r., w którym została określona wartość przedmiotu zaskarżenia apelacją.

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 398⁴ § 3 i art. 398⁶ § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 3 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Sprawa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jest sprawą o prawa majątkowe.

Wymóg oznaczenia w skardze kasacyjnej w sprawie o prawa majątkowe wartości przedmiotu zaskarżenia jest wymogiem formalnym skargi. Stosownie do treści art. 398⁶ § 1 k.p.c., jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 lub 3, przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa skarżącego do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi.

Sposobem określenia wartości przedmiotu zaskarżenia rządzą jednak ściśle sformalizowane zasady. Przede wszystkim wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej nie może w zasadzie ulec podwyższeniu w stosunku do wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym (podobnie Sąd Najwyższy w postanowieniach: z 18 grudnia 1996 r. I CKN 21/96, OSNC 1997, nr 4 poz. 42; z 19 czerwca 1997 r., III CZ 25/97, OSNC 1997 Nr 10, poz. 162 i z 19 stycznia 2018 r., I CZ 148/17).

Powód w piśmie uzupełniającym apelację sam wskazał wartość przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym na kwotę 28 185 zł., co nie zostało zakwestionowane przez sąd drugiej instancji. W postępowaniu apelacyjnym nie nastąpiło żadne zdarzenie procesowe (np. rozszerzenie żądania pozwu o świadczenia za dalsze okresy - art. 383 k.p.c. albo zasądzenie ponad żądanie) uzasadniające konieczność ustalania czy wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną jest wyższa od wartości przedmiotu zaskarżenia apelacją.

Ponieważ w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi co najmniej 50 000 złotych (art. 398² § 1 k.p.c.), to bez konieczności dokonywania żadnych dodatkowych ustaleń można stwierdzić, że w niniejszej sprawie skarga kasacyjna jest niedopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. W szczególności skarżący nie mógł skutecznie podać kwoty wyższej niż 50 000 złotych jako wartości przedmiotu zaskarżenia. Sąd Okręgowy trafnie zatem postąpił odrzucając skargę kasacyjną bez wzywania skarżącego do określenia wartości przedmiotu zaskarżenia. Wezwanie takie stanowiłoby zbędnym formalizmem, przedłużający jedynie postępowanie.

Dopuszczalność odrzucenia skargi kasacyjnej przez sąd drugiej instancji bez wzywania skarżącego do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia była już przedmiotem kilku zbieżnych wypowiedzi Sądu Najwyższego, a w szczególności w: postanowieniu z 12 marca 1997 r. II UKN 32/97, OSNP 1997, nr 20, poz. 408; postanowieniu z 25 lutego 1999 r., II CZ 171/98; postanowieniu z 15 lutego 2002 r., III CKN 191/01.

SSN Ireneusz Kunicki

(E.C.)

[a.ł]